

Az arteria gastroduodenalis variációinak klinikai anatómiája

Onódi Zsófia SE ÁOK III.

zsofia.onodi@gmail.com

Bevezetés: az a. gastroduodenalis (aGD) hagyományos anatómiai leírásokból jól ismert verőér, ugyanakkor a pancreaticoduodenalis sulcus vascularis topográfiájáról részletes leírások a nemzetközi irodalomban a mai napig hiányoznak. Műtéti szempontból az aGD distalis része kiemelt jelentőségű a pancreas-, a gyomor- és a nyelőcső sebészetben.

Célkitűzés: az aGD-ből származó ágak variációinak vizsgálata, klasszifikációs rendszer kidolgozása és a hazai populációra vonatkozó statisztika elkészítése.

Módszerek: 53 hasi szervkomplex verőérrendszerét töltöttük fel többkomponensű gyantakeverékkel az aorta abdominalisba helyezett kanülön keresztül, majd a szöveteket korrodáltuk. A készítmények artériás rendszerét makroszkóposan elemeztük, az érváriációkat osztályoztuk. A preparátumokról CT-felvételek és 3D rekonstrukciók készültek. Az aGD variációit az elágazódást kialakító artériák száma és ellátási területe alapján csoportosítottuk.

Eredmények: az aGD terminális részénél azonosítottunk bifurkáló, trifurkáló és quadrifurkáló variációkat. A hagyományos leírásokban szereplő a. gastroepiploica dextráva (aGaeD) és a. pancreaticoduodenalis superiorra bifurkáló variációt mindössze 6%-ban (3/53) találtuk, 43%-ban (23/53) azonosítottunk olyan variációt, amelyben az aGaeD és az a. pancreaticoduodenalis sup. ant. a két végág. Trifurcatiót 38%-ban (20/53), quadrifurcatiót 11%-ban (6/53) jegyeztünk le, amelyek ágai elsősorban a pancreas vagy a felső hasi régió vérellátásában játszanak szerepet. A trifurcatiók közül a komplexek 13%-ában (7/53) volt megfigyelhető az a. pancreatica transversa vagy azzal árkádolt létrehozó ág. A quadrifurcatiók 6%-a (3/53) kapcsolódott ugyanezen artériához. A háromszutató variánsok közül az összes eset 21%-ában (11/53), a négyosztatúak mindegyikében megtaláltuk az infrapyloricus vagy infraduodenalis artériát. Egy esetben az aGD lefutása atípusos volt.

Következtetés: az aGD ellátási területe gyakran nem korlátozódik a „tankönyvi” változatra, oszlási mintázata nagy variabilitást mutat. Pancreatoduodenectomiára, Child-műtetre, intrapleurális nyelőcsőpótlásra készülve, a megelőző preoperatív képalkotó vizsgálatok alapján, biztonsággal tervezhető a megfelelő beavatkozás, csökkentve a posztoperatív vérzéses szövődmények és anasztomózis insufficiencia esélyét.

Korábbi publikáció a témában nem volt.

Témavezető(k): Dr. Gáti Endre klinikai orvos, I. Sz. Sebészeti Klinika, Dr. Nemeskéri Ágnes egyetemi docens, Humánmorfológiai és Fejlődésbológiai Intézet

Az étel jutalomként való szerepe intrauterin alultáplált patkányok táplálékfelvételében

Durst Máté SE ÁOK V.

durstmate@yahoo.com

Háttér és célkitűzés. A magzati alultáplálás felnőttkori elhízásra hajlamosít, így számos betegség pl. a metabolikus szindróma rizikófaktora. A fenotípus kialakulásában a központi idegrendszer eltérő fejlődésének kiemelkedő szerepet tulajdonítanak. Ismert, hogy a táplálék egyben jutalom is, az egyik fő jutalomközpont az agyban a mag és héj régiókra osztható nucleus accumbens. Míg a jutalom motivációs aspektusa az egész mag területén, a hedonikus komponens a héj mediális részében reprezentálódik. Kísérleteinkben azt vizsgáltuk, vajon szerepet játszik-e intrauterin alultáplált patkányok táplálékfelvételében az étel hedonikus értéke.

Módszerek. Az anyák egy részét a terhesség teljes időtartama alatt fehérjecsökkentett tápon (FR) tartottuk, a him utódokat tíz hetes korukban vizsgáltuk. Ekkor a korábbi tréningben átesett állatoknak cukrozott sűrített tejet adtunk ad libitum tíz percig. Az elfogyasztott mennyiséget megmértük. A patkányokat egy óra múlva leöltük, a nucleus accumbensben aktiválódott sejteket Fos immunhisztokémiával megjelöltük és megszámoltuk. A kísérletekről videofelvételeket is készítettünk, melyek alapján különböző viselkedési paramétereket határoztunk meg (ivással töltött idő, ivási epizódok száma, nyelvcsapási frekvencia).

Eredmények. Az FR állatok alacsonyabb testsúllyal születtek, de relatíve jobban gyarapodtak, mint a kontrollok. A kísérlet során az FR csoport tejfogyasztása lényegesen magasabb volt. Az elfogyasztott mennyiség a Fos-pozitív sejtek számával a héj mediális részében mindkét csoportban, a magi alrégióban az FR csoportban szorosan korrelált. Ugyanakkor a csoportok közt nem volt eltérés a Fos-pozitív sejtek számában egyik alrégióban sem. Az ivással töltött idő a kontrollhoz képest emelkedésre való tendenciát mutatott. Az elfogyasztott mennyiség az ivási idővel, illetve a nyelvcsapások számával a kontrollokban korrelált, az FR csoportban azonban nem.

Következtetések. A hedonikus komponens az FR állatok táplálékfelvételét pozitívan befolyásolja. A megnövekedett fogyasztásért részben felelős az ivással töltött idő, az FR állatok valószínűleg nagyobb, és kevésbé egyenletes kortyokban isznak. Az édes íz jutalmazó szerepe az aktivált sejtek számában jól tükröződik (csoporton belüli korrelációk), viszont az FR állatok esetében ugyanolyan mértékű aktiváció kiváltásához több tej elfogyasztása szükséges, ami megváltozott működésre utal.

Az előadással azonos témában a szerzőnek poszttere jelent meg az IBRO 2014 konferencián: Durst M, Könczöl K, Palkovits M., Tóth Z. E. : Examination of the Role of Reward in Consumption of Highly Palatable Food in Intrauterin Underfed Rats.

Jelen előadás a posztter az agy nagyobb területen való vizsgálatában, valamint a viselkedés több aspektusának feldolgozásában haladja meg.

Témavezető(k): Dr. Tóth Zsuzsanna tudományos főmunkatárs, Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet